

PASCUAL BOADA

FÁBRICA DE TEJIDOS DE ALGODÓN

AUSIAS-MARCH, 55

TELÉFONO 52437

CUENTA CORRIENTE

BANCO DE ESPAÑA
BANCO HISPANO AMERICANO
BANCO DE VIZCAYA
BANCO ESPAÑOL DE CRÉDITO

A NOMBRE DE PASCUAL BOADA Y NOGUÉS

Barcelona 17 de Gener de 1942

~~Año de la Victoria~~

En Manuel Carreras
Fribourg.

(Benvolgut amic Carreras:

Al moment de rebre la seva penúltima carta vaig decidir escriure-li donant-li notícies dels amics i de la Casa Pairal i de les activitats artístiques de la mateixa i tenir ocasió, en primer lloc, d'agrair-li una vegada més, tot el que va fer per nosaltres durant l'època de tantes privacions de tota mena.

No sé com fou, que m'han passat els dies sense complir el meu desig i el meu deure. Perdó. Però avui mateix, dia del seu Sant, , dia en què acabo de rebre la seva artística i cordial i pairal felicitació, vull complir la meua més elemental obligació d'amic, de favorescut, d'agraït, de company, etc., etc. contestant-li amb tot afecte les seves cartes, les seves deferències i felicitant-lo cordialment per la seva festa Patronal desitjant-li que Déu li doni a V., muller, fills i pares tota mena de gràcies i benediccions com a premi de totes aquelles seves bones obres - inesborrables en el meu record i en els meus sentiments - i per a que pugui viure molts anys en bé - com deien en aquells oficis protocolaris de l'Entitat - de l'Art i de la Pàtria i de totes aquelles coses annexes a aquests dos immortals sentiments.

Li agraeixo, demés, la seva felicitació nadalenca a la que corresponc amb igual afecte desitjant que aquell "dona nobis pacem" sigui una realitat en l'any que avui comença.]

Per aci ja pot pensar com està el nostre ànim després de la mort del Mestre Millet (a.6.s.) Per a nosaltres ha estat un cop dolorós i punyent. Per a ell, una gràcia de Déu al concedir-li una mort santa, dolça, apacible, evitant-li una operació (próstata)doloríssima que tampoc hauria pogut resistir ja que els sofriments morals, tan com els físics, l'havien atut molt durant aquests últims temps.

Vàrem rebre el seu sentit telegrama, que molt agraiem i que suposo haurà contestat els Sr. Renart.

Suposo també, haurà rebut detalls de la santa mort del Mestre. Jo li envio, adjunt, dues fotografies dels bells apunts del natural que feu el Sr. Renart. Crec que li agradaran. No sé si és permès enviar fotografies a l'estranger. En cas afirmatiu n'hi enviaria unes quantes de l'enterrament, cambra

mortuòria, etc., etc.

Com ja deu saber, el Mestre enguany va anar a prendre banys a Cardó (oh nom il.lustre, enyorat i estimat de tots nosaltres) i va semblar que les aigües l'havien probat, però, després al fort de l'hivern va costipar-se i això li agreujà els bronquitis. En aquest estat l' Albina - la seva antiga serventa - se li declara un mal(en un pit) que fa precisa l'operació. Ell fa gestions a cal metge, a la clínica, etc., etc. No sé si això l'impressionà o el que fou, la qüestió és que als pocs dies ha de fer llit i se li declara la inflamació de la pròstata. Vinga sonda, després sonda contínua i res dóna resultat. Vaig anar a veure'l. Animat, me digué: això és l'epíleg. Cal patir o sino Déu no ens donaria la torna. Quan el metge li digué que calia una petita intervenció el seu esprit va desmonorar-se. Ràpidament perdé forces, solament deia , ai Senyor! ai Senyor!. Li feia pot anar a la clínica i a l'endemà, després d'una consulta de dos especialistas que digueren que era imprescindible l'operació, però que amb el seu estat era impossible fer-la, s'agreujà més i va rebre els Sants Sacraments amb una unció verament edificant.

Després d'aquest acte sublim i commovedor va quedar molt tranquil i aprofitant aquest moment en Llongueras, Renart i Pujol varen presentar-li l'àlbum dient-li que com que tenien escollit aquell dia per a fer-n'hi entrega volien fer-ho malgrat estar malalt. Li llegiren la primera pàgina del Sr. Cardenal de Tarragona, bonica, efusiva, al final de la qual li envia la benedicció. Digué, qué és bonic! moltes gràcies, doneu moltes gràcies a tots! A l'anar-li a llegir alguna cosa més digué que es cansava i que ja ho llegirien en calma un altre moment.....

Al mateix dia, vigília de l'Immaculada voltant dels seus fills, i nora, de la Montserrat Salvadó i sa germana Mercé que el varen anar a veure i d'un parell de noies més, també orfeonistes, va entrar en dolcíssima agonia i en aquell moment, providencialment, entrava a la cambra el seu director espiritual P. Torrent de Sant Felip qui l'ajudà a ben morir.

Deia als presents el P. Torrent: estem presenciant la mort d'un Sant i al cap de poc, dolçament s'estinguí. Eren les 10 del vespre. No preguem per ell - afegia el Pare Torrent - preguem per a que ell intercedeixi per nosaltres! Ora pro nobis!

Omiteixo els detalls i escenes íntimes del dolor filial molt comprensibles i punyents.

Mort el Mestre, embolcallat el seu cos, voltat de branques de llorer, al pit l'ensenyà de l'Orfeó, a les mans els Sants Rosaris, al costat del llit mortuori la Senyera totalment endolada, la cambra del Mestre fou des d'aquell moment un Santuari. Plor, resos, escenes de dolor i amor, actes de devoció, besos, multituds agenollades al seu voltant, rosari col·lectiu de tots els cantaires que envairen el pis del Mestre, guarda

PASCUAL BOADA

FÁBRICA DE TEJIDOS DE ALGODÓN

AUSIAS-MARCH, 55

TELÉFONO 52437

CUENTA CORRIENTE

BANCO DE ESPAÑA
BANCO HISPANO AMERICANO
BANCO DE VIZCAYA
BANCO ESPAÑOL DE CREDITO

A NOMBRE DE PASCUAL BOADA Y NOGUÉS

Barcelona

2/

Año de la Victoria

permanent al seu costat de cantaires nit i dia, dibuixants, pintors, fotògrafs, el Sr. Alcalde i personalitats amigues visitant el cadàver, poble, sacerdots i rel. ligiosos en gran nombre, resant cada un un respons davant del cadàver, constantment choristes agenollades al seu voltant resant i plorant, etc., etc. Aquest fou el quadre punyent de la casa mortuòria durant el vespre, nit i dia que el cadàver fou exposat.

(El germà del Sr. Renalt tragué la mascareta de c cara i mà dreta que quedà molt bé i que ara tenim a la vitrina voltada del mateix llorer que orlà la figura jacent del Mestre)

L'endemà s'efectuà l'enterrament, solemne, auster, emocionant. L'escolania de la Mercé amb hàbits chorals cantà al voltant del cadàver els goigs de la M. de D. de la Mercé, del Mestre. Abans, en Pérez Moya els feu un emocionant elogi del Mestre davant el seu cadàver.

Torns de cantaires, amb el Mtre. Pujol, portaven la caixa, damunt la qual hi anava sols una branca de llorer. En ésser a la sala d'assaigs es cantà una absolta pel clero de S. Francesc i escolania de la Mercé. Fou un moment amocionant veure el cos inanimat, immòvil del Mestre en aquell mateix lloc on durant tants anys, la seva activitat, dinamisme, èxits i les més inversemblant gesticulacions, en el seu transportament artístic, ho animava i omplia tot. Ara és sols el seu espírit el que plana damunt de tots els cors i fa espurnejar els ulls....

La comitiva sortí per la porta principal i presidia el Dr. Carreras Artau, gran amic del Mestre, de la seva obra, en representació de l'Alcalde, absent. Una enorme gantada seguia darrer el cadàver, callada, respectuosa, vibrant i emocionada.

Davant del fèretre, en dues fileres, anaven quasi tots els cantaires. Darrera; barrejades amb la multitud les noies cantaires. Al pas del cadàver, quanta gent plorava! La popularitat del Mestre i l'amor que hom li tenia es posà de manifest amb tan trist motiu. En el seguici s'hi veien totes les cares conegudes i apreciades i venerades i el tot Barcelona representatiu i palpitant. Artistes, escriptors, poetes, publicistes, homes de ciència i de carrera, patricis, homes de negocis, músics, etc., etc. No més hi faltava - i tothom se n'adonà - en Morera, qui tampoc va volguer firmar l'album. Quanta misèria i petitesa! Ex!

A l'arribar al cementiri - hora foscant - ja hi trobarem una multitud de choristas i amics. La caixa fou pujada a pes de braços pels cantaires. A l'ésser tapada la fossa el P. Torrent molt emocionat digué unes paraules d'elogi i de condol. Es cubrí la tomba de flors i amb el cor bategant i els ulls ennaigats davallarem la costa deixant les preades despulles del Mestre en el lloc del repós etern (a.C.s).

Es reberen molts oficis, cartes i telegrams: d'aquestos, molts de Madrid (P. Otano, Cubiles, Sinfonia, Filarmonica, etc., etc) Ja pot suposar que els elogis i els adjectius eren en to major però en desacord amb la prova que el pobre Mestre i la seva obra han tingut de sofrir en els darrers anys de la seva vida.

La premsa d'ací n'ha parlat mecànicament excepte Destino. Els de Madrid, Valencia, Navarra molt bé i amb amor.

Al cap de pocs dies ens reunirem en sessió emocionant. Damunt la taula de la Junta, la mascareta i mà del mestre voltada de llorer, el seu cadiral amb cinta negra ixí com el seu retrat de la vitrina venerament endolat.

El Sr. Renart feu un magnífic i emocionant elogi del Mestre, l'enyor i dolor que tots sentiem, el buit que deixava, etc., etc. L'emoció anava creixent. Es guardà, a peu dret, un minut de silenci, durant el qual hom sentia la presència del Mestre i després el moment emocionant, també, de nomenar substitut que com era desig del Mestre i com no podia ésser d'altra manera, recaigué en el Mtre. Pujol que molt emocionat donà les gràcies i prometé seguir l'obra del Mtre. i fer-se digne de la seva memòria. Com a Sub-director es nomenà al fill del Mestre, qui un altre dia haurà de substituir al Mtre. Pujol i al seu propi Pare, quedant de nou incorporats els dos noms gloriosos d'Orfeó Català i Millet. Déu vulgui que ho poguem veure!

A l'endemà es convocà la Secció Choral que acudí totalment. Abans, els cantaires visitaren la mascareta del Mestre i els dibuixos del Sr. Renart i altres fotografies, renovant-se de nou el dolor i enyor i augmentant, encara més, per ésser el primer dia de reunir-se per a assajar..... sense el Mestre. Un retrat seu voltat de glaces negres presidí la sala d'assaigs, el que ajudava a acreixer la dolor que dominava arreu.

En mig d'un silenci emocionant, el Sr. Renart pronuncià un sentit discurs d'elogi i enyor del Mestre que arrencà forta llàgrimes de tots els presents. De nou l'esperit del gran difunt planava damunt de la sala i tocava el més íntim de cada cor que tan l'estimava. Començà els nous nomenaments que foren rebuts amb mostres d'aprovació i feu recalcar com la continuació de l'obra del Mestre era el millor

El Mtre. Pujol amb paraules velades per l'emoció agrai el nomenament fent un elogi del Mestre i comunicant que pels seus funerals es cantarà la Missa Gregoriana que ell assajava

PASCUAL BOADA

FÁBRICA DE TEJIDOS DE ALGODÓN

AUSIAS-MARCH, 55

TELÉFONO 52437

CUENTA CORRIENTE

BANCO DE ESPAÑA
BANCO HISPANO AMERICANO
BANCO DE VIZCAYA
BANCO ESPAÑOL DE CRÉDITO

A NOMBRE DE PASCUAL BOADA Y NOGUÉS

Barcelona

3/

Año de la Victoria

amb tanta fe, precisament pels socis difunts. Cal, digué, que assistiu als assaigs amb constància per a cantar-li aquesta Missa amb la dignitat i perfecció que ell volia i que des de l'altre món escoltarà i agrairà.

L'emoció anà creixent a mida que el Mestre Pujol parlava fins a l'extrem que tothom acabà plorant mentre el President i el nou Director s'abraçaven en un abraç que a ben segur el somriure paternal del gloriós traspassat beneïa de tot cor des de la seva gloriosa mansió.

Acte seguit i enmig d'aquest ambient emotiu i fúnebre, el cor entonà les notes greus, solemnes i punyents de la Missa de Requiem que recalcaren la inescrutable emotivitat d'aquella primera nit d'assaig després del gloriós traspàs a l'immortalitat del nostre Mestre Millet (a.P.d.).

Els funerals es celebraran a mitjans d'aquest mes a la Mercè.

Ja li enviaré un recordatori i una nota de l'acte que promet, també, ésser solemne, sever i punyent.

Dispensi la llargada d'aquesta carta en la qual de segur li he referit el que V. ja sap, però, com que sé l'amor que V. tenia al Mestre, suposo que no li vindrà d'una relació més. En tot cas vegi el meu desig de complaure'l.

I ara, repeteixo la felicitació i les gràcies i amb records a la seva bona muller, fills i pares, quedo a les seves ordres affm. amic i servent,